

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 3.03.10

Inventaris van het archief van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brielle, 1811-1838

Versie: 29-10-2020

H. Brouwer

Nationaal Archief, Den Haag 1928

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Publicaties.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I. Civiele rechtspraak.....	11
II. Voluntaire rechtspraak.....	12
III. Huishoudelijke zaken.....	13
IV. Zaken van Koophandel.....	14
V. Supplement.....	15

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Rechtbank van Eerste Aanleg te Brielle

Archiefbloknummer:

350

Omvang:

56 inventarisnummer(s) 5,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Rechtbank van eerste aanleg te Brielle, , 1811-1838

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Na de inlijving bij Frankrijk in 1810 werd Maasland omgevormd tot het departement van de Monden van de Maas. In 1811 werd ook hier de Franse rechterlijke organisatie ingevoerd. Het departement was verdeeld in vier, later zes arrondissementen. In de hoofdplaatsen daarvan, waaronder Brielle, waren rechtbanken van eerste aanleg gevestigd voor het berechten van wandaden en belangrijke civiele zaken. Die te Brielle (1811-1838) was tevens rechtbank van koophandel.

Het archief bevat ondermeer audiëntiebladen, minuten van civiele akten, registers van akten van repudiatie en depot, bodemerijbrieven, repertoires van ter griffie gepasseerde akten, ingekomen aanschrijvingen en gedeponeerde stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Rechtbank van Eerste Aanleg te Brielle, nummer toegang 3.03.10, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Rechtbank Eerste Aanleg Brielle, 3.03.10, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Kort na de inlijving van ons land bij Frankrijk werd de rechterlijke indeeling geregeld nl. bij Keizerlijk Decreet d.d. 18 October 1810. Bij art. 63 daarvan werd bepaald, dat in elk arrondissement eene rechtbank van eersten aanleg zou worden opgericht, dus wat betreft het departement van de Monden van de Maas in de 4 arrondissementen van 's-Gravenhage, Rotterdam, Dordrecht en Flakkee. Bovendien bepaalde art. 64, dat er nog een zou worden opgericht in Leiden en een in Gorinchem. De rechtbank van het arrondissement Flakkee was gevestigd in Sommelsdijk tot het eind van het jaar 1811. Uit het zittingblad dier rechtbank d.d. 13 December 1811 blijkt, dat de zittingen met ingang van Januari 1812 in Brielle werden gehouden, ingevolge art. 5 van het Keizerlijk Decreet d.d. 21 October 1811. Dit Decreet gaf tevens eene definitieve indeeling in arrondissementen en kantons, waarbij het Departement der Monden van de Maas verdeeld werd in 6 arrondissementen, nl. 's-Gravenhage, Rotterdam, Leiden, Dordrecht, Gorinchem en Brielle.

De competentie van den rechtbank van eersten aanleg in zaken van contentieuze rechtspraak werd geregeld in art. 21 e. v. van het Keizerlijk Decreet d.d. 8 November 1810; deze had in eersten aanleg de berechting van alle persoonlijke rechten en roerende zaken tot eene waarde van 1000 francs en van zakelijke rechten tot eene waarde van 50 francs aan rente. Van deze vonnissen berustte het appèl bij het Keizerlijk Gerechtshof te 's-Gravenhage, ingevolge art. 103 van het Keizerlijk Decreet d.d. 18 October 1810 en sinds het jaar 1813 bij het Hoog Gerechtshof te 's-Gravenhage, ingevolge het Besluit van den Souvereinen Vorst d.d. 11 December 1813, waarbij tevens de cassatie in civiele zaken werd afgeschaft.

Ten aanzien van het appèl golden dezelfde regels ook voor de zaken van koophandel, die in eersten aanleg in sommige arrondissementen door afzonderlijke rechtbanken van koophandel werden berecht. Bij de rechtbanken van eersten aanleg in Leiden, Gorinchem en Brielle bestonden geene afzonderlijken rechtbanken van koophandel; de zaken van koophandel werden daar waargenomen door de rechtbanken van eersten aanleg.

Van de vonnissen, door den vrederechter in civiele zaken gewezen, kwam men in appèl bij de rechtbanken van eersten aanleg.

De crimineele rechtspraak stond in verband met de verdeeling der strafbare feiten in contraventions de police, délits en crimes volgens den Code Pénal.

De rechtbanken van eersten aanleg waren met de berechting in eersten aanleg van de wanbedrijven (délits) belast. Van de vonnissen, gewezen over laatstgenoemde feiten door de rechtbanken van eersten aanleg in Holland-Zuiderkwartier en door de rechtbank van eersten aanleg te Amsterdam, bestond appèl op de kamer van appèllen in zaken van correctioneele politie van het Keizerlijk Gerechtshof te 's-Gravenhage (na het jaar 1813 "Hooggerechtshof" genoemd).

Van de vonnissen der rechtbanken van enkele politie bestond appèl op de correctioneele kamers der rechtbanken van eersten aanleg.

Volgens het Décret Impérial d.d. 21 October 1811 behoorden tot het arrondissement Brielle de volgende kantons en gemeenten:

- Kanton Brielle met de gemeenten: Abbenbroek, Brielle, Geervliet, Hellevoetsluis, Heenvliet, Nieuw-Helvoet, Nieuwenhoorn, Oostvoorne, Oudenhorn, Rockanje, Spijkenisse, Zuidland, Zwartewaal.
- Kanton Sommelsdijk met de gemeenten: Den Bommel, Ooltgensplaat, Sommelsdijk, Middelharnis. Sinds Januari 1835 was de vrederechter van het kanton Sommelsdijk tevens

- waarnemend vrederechter van het kanton Goedereede.
- Kanton Goedereede met de gemeenten: Dirksland, Goedereede, Ouddorp, Nieuwe-Tonge en Oude-Tonge. Bij Kon. besluit d.d. 18 Januari 1835 werd bepaald, dat het ambt van vrederechter van het kanton Goedereede, vacant door overlijden, voorlopig niet zou worden vervuld en de waarneming daarvan opgedragen zou worden aan den vrederechter van het kanton Sommelsdijk.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

PUBLICATIES

Breesnee, *Rechterlijke colleges*, 115-117.VROA, 1928, bijlage VII, blz. 174-175.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. CIVIELE RECHTSPRAAK.

De audiëntiebladen der civiele zaken over het jaar 1811 bevatten ook correctionelee zaken (zie Inv. no. 1).

1-8	Audiëntiebladen. 1811-1838		6 banden en 1 pak
	1	1811 Maart-December Hierin ook correctionelee zaken.	
	2	1817-1818	
	3	1819-1820	
	4	1821-1822	
	5	1823-1824	
	6	1825-1826	
	7	1827-1828	
	8	1829-1838 Augustus	
9	Register der acten van arrest op onroerend goed. 1813-1821		1 band

II. VOLUNTAIRE RECHTSPRAAK.**10-34**

Minuten van civiele acten.

1811-1838

25 pakken

Hierbij bevinden zich ook de acten betreffende zaken van koophandel.

10	1811-1812
11	1813
12	1814
13	1815
14	1816
15	1817
16	1818
17	1819
18	1820
19	1821
20	1822
21	1823
22	1824
23	1825
24	1826
25	1827
26	1828
27	1829
28	1830
29	1831-1832
30	1833-1834
31	1835
32	1836
33	1837
34	1838 Januari-September

52

Akte van arbitrale decisie in de zaak tussen Jan Arendsz. v. Putten en Jacobus Overbeeke te Ooltgensplaat.

1838

1 stuk

35-37

Registers van acten van repudiatie en aanvaarding van nalatenschappen.

1812-1838

2 banden en 1 omslag

35	1812-1821 Juni
36	1821 Juni-1832 September
37	1832 September-1838 Juli

III. HUISHOUDELIJKE ZAKEN.

- 38** Répertoires van alle ter griffie gepasseerde acten.
1821-1837 1 pak
- 39-40** Registers van acten van depot.
1812-1837 1 band en 1 pak
- 39** 1812-1821 November
40 1821 December-1837
- 53** Register van akten van depot.
1837 dec.-1838 mei 1 katern
- 41-42** Gedeponeerde stukken.
1812-1837 2 pakken
- 41** 1812-1814
42 1815-1837
- 54** Register van akten van depot van dubbelen der registers van de burgerlijke stand,
1827-1831 1 deel
- 43-48** Duplo's der répertoires van de notarissen in het arrondissement, gedeponeerd te
griffie ingevolge art. 18 der wet van 6 October 1791.
1807-1837 6 pakken
- 43** 1807-1813
44 1816-1820
45 1821-1825
46 1826-1830
47 1831-1835
48 1836-1837
- 49** Ingekomen aanschrijvingen van hooger hand, circulaires, formulieren enz.
1812-1838 1 omslag

IV. ZAKEN VAN KOOPHANDEL.

50	Register van extracten uit acten van compagnieschap.
1815-1837	3 stukken in 1 omslag
51	Register van bodemerijbrieven.
1815-1836	1 omslag
55	Rapporten van deskundigen, ad hoc benoemd door de rechtbank,
1838	2 stukken

V. SUPPLEMENT**56**

Ingekomen deurwaarders exploiten.
1812-1827

1 pak